



ת"פ 10473/07/19 - מדינת ישראל נגד פטריק ג'והנסון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 10473-07-19 מדינת ישראל נ' ג'והנסון אסיר 9107199 (עציר)

בפני כבוד השופט ציון קאפח

מדינת ישראל

המאשימה

ע"י ב"כ עו"ד רוני מודריק

נגד

הנאשם

פטריק ג'והנסון (עציר)

ע"י ב"כ עוה"ד גלאון קפלנסקי וליגל יחזקאל

גזר דין

הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות הבאות: הריגה (באדישות) - לפי סעיף 298 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**") וחבלה בכוונה מחמירה-לפי סעיף 329(א)(1) לחוק.

כן הורשע בעבירה של הדחה בעדות-לפי סעיף 246(א) לחוק במסגרת ת"פ 59821-07-20 (שלום ת"א) אשר צורף לתיק זה.

על הנסיבות אשר פורטו בהכרעת הדין, אעמוד בפרק נסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

1. ראיות לעונש

מטעם ההגנה

הנאשם אזרח הודו אשר עבד בישראל כמטפל.

בתו של האדם בו טיפל הנאשם העידה אודות הטיפול המסור והאהוב של הנאשם באביו אשר נפטר בינתיים. לדבריה, הנאשם הראה רוגע גם במצבי קיצון ולחץ.

כן העידו אמו של הנאשם השוהה בהודו (באמצעות וידאו) ואחותו העובדת בישראל. האמא לא פגשה בבנה מזה 8 שנים, מצבה הבריאותי אינו משופר והיא מקווה כי תזכה לראותו בעודה בחיים.

אחותו של הנאשם עובדת בישראל. בשל סוג האשרה המצויה בידה, נמנע ממנה לבקר אותו בבית הסוהר ולמעשה איש לא ביקר אותו בכל תקופת מעצרו מאז 8.6.19.

האחות והאמא ביקשו להקל בעונשו של הנאשם.



עוד הוגשו מסמכים רפואיים אודות הנאשם.

מכתבו של פיטר קסביאר כי החלים מפצעיו וכי הוא סולח לנאשם.

2. טיעוני הצדדים בתמצית

(א) התביעה

בטיעוניה לעונש עמדה התובעת על אלה :

התשתית העובדתית כפי שהיא עולה מהכרעת הדין.

עתירה לקביעת שני אירועים: אירוע אחד הכולל שני מעשים-הריגה וחבלה בכוונה מחמירה. האירוע השני הדחה בעדות.

הפגיעה בערכים המוגנים ותוצאתה הקשה.

הפנייה למדיניות הענישה הנוהגת.

בקשה לקביעת מתחם של 13-18 שנות מאסר ולמתן גזר דין של 14 שנות מאסר אשר יכלול את העונש בגין עבירת ההדחה בעדות, לצד מאסר על תנאי ופיצוי למשפחת המנוח ולנפגע העבירה, פיטר.

(ב) הגנה

בטיעוניה לעונש הפנה ב"כ הנאשם לאלה:

מדובר באירוע אחד ולא בשני אירועים.

הנוכחים באירוע כולם עובדים זרים אשר אינם מכירים את ההווה הישראלית ומשום כך, לשיטת הסניגור, הזעיקו עזרה רפואית באיחור.

הריכוז הגבוה של האלכוהול בדמו של המנוח החיש את מותו.

קשייו של הנאשם בכלא הישראלי שעה שאינו דובר את שפת המקום ואינו יכול לתקשר עם איש.

הנאשם הוכה נמרצות, אגב חדירה לפרטיותו באישון ליל ובשעה שהוא ישן טרם האירוע הקטלני, ואף אוים פעם נוספת. כתוצאה מהאלימות אשר הופנתה כלפיו נגרם לנאשם נזק בלסתו.

הנאשם ניסה להושיט עזרה למנוח ולפיטר.



לא נגרם כל נזק כתוצאה מהעבירה של הדחה בעדות. העד לא שינה עדותו בעקבות פניית הנאשם. הנאשם והעד, שהינם אזרחים זרים, לא ידעו שהשיחה ביניהם טרם העדת העד, אסורה על פי חוק.

עוד הפנה הסניגור לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולמצבו הרפואי.

הנאשם חסר כל ועל כן אין מקום וטעם להשית עליו פיצוי.

לבסוף עתר ב"כ הנאשם להשית על הנאשם עונש כולל של 54 ח' מאסר בפועל.

כל צד תמך יתדותיו בפסיקה.

(ג) הנאשם, בדברו לעונש, חזר על כפירתו בעובדות, וביקש להקל בעונשו. לדבריו, הוא סובל ממיחושים שונים, הכל כפי שיפורט בפרק נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. עוד טען כי הוא משתכר במסגרת שב"ס 180 לח' לחודש בעבודות ניקיון וכי מצב בריאות אמו גרוע.

3. נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

האירוע הקטלני הולך למרבה הצער למותו של ג'רום ארתור פיליפ (להלן: "**המנוח**") ולפציעתו של פיטר קסביאר (להלן: "**פיטר**").

תחילת הדברים בחילוקי דעות אשר נתגלעו בין המנוח ופיטר לבין הנאשם אודות כללי ההתנהגות בדירה בה התגוררו יחדיו עם אחרים.

ביום 8.6.19, באישון ליל, הגיעו המנוח ופיטר לדירה כאשר הם מלווים בארבעה גברים זרים. ארבעת הגברים חבטו בפניו של אחד מהדיירים אך פיטר והמנוח הסבו שימת לבם כי יעד התקיפה צריך להיות הנאשם. הזרים נפנו אפוא אל הנאשם, חבטו בפניו ועזבו את הדירה כאשר המנוח מלווה אותם. לאחר מכן, שב המנוח לדירה ואמר לנאשם: "אתה הבנת עכשיו? הבנת מי אני". בתכופ לכך דקר הנאשם את המנוח בגבו ובבטנו ומיד לאחר מכן דקר את פיטר.

אף לשיטת התובעת אין מדובר בתכנון "ארוך טווח כהגדרתה". בהימצא הסכין ביד הנאשם לא הייתה רבוע גדולה לפי שהדקירות היו בסמוך למטבח שם מצויים סכינים רבים. קיים קושי מובנה בשרטוט והבנת הלך נפשו של הנאשם עובר לדקירות. הנאשם, מרחיק עצמו מכל וכל ממעשי הדקירה. אינני רשאי ואינני יכול לשים טענות הגנה בפיו שעה שהוא עצמו אינו עושה כן. כך למשל, הגיונית הסברה, אף שהנאשם אינו טוען זאת נוכח קו ההגנה שבחר, כי הוא תחב סכין בין חולצתו למכנסיו בחששו מתקיפה נוספת של הזרים.

אף אינני יכול להתעלם מהנתונים הבאים כפי שהם עולים מעדויות הנוכחים בדירה: הנאשם הוכה עובר לאירוע הקטלני ע"י חברי המנוח ופיטר, והוא איום לאחר מכן ע"י המנוח. פער הזמנים בין פרק האלימות לבין הדקירות עמד על מספר דקות, ודקירת המנוח ופציעת פיטר היו בתכופ לאיום שהושמע ע"י המנוח.



אחר כל אלה יש לומר כי גם אם הנאשם היה הלום כאב (נגרם נזק ללסתו) והאיום הנוסף העלה את חמתו, הרי שתגובתו לא הייתה מידתית, ואינה עולה כדי הגנה עצמית, אך בוודאי לא מדובר במעשה מתוכנן.

תוצאות מעשי הדקירה היו קשות וטראגיות: למנוח נגרם אובדן דם והוא מת מפצעיו. אינני יודע לצערי דבר על המנוח. אשר לפיטר- הוא נדקר בבטנו, הסכין חדרה את כל שכבות הבטן, הוא פונה לבית חולים שם נותח ואושפז למשך 11 ימים.

עוד עלה מהראיות כי הנאשם אכן ניסה להושיט עזרה למנוח ולפיטר בעוד באבו יצא מהדירה להזעיק עזרה.

במהלך המשפט יצר הנאשם קשר ממקום מעצרו עם עד תביעה, באבו, וביקש ממנו "להתאים" עדותו הצפויה, לעדות פיטר כי באבו לא ראה בפועל את הדקירות ומשכך אינו יכול להעיד בדבר זהות הדוקר. באבו לא נענה לבקשת הנאשם. אפשר כמאמר הנאשם ובאבו כי השניים לא ידעו שאסור להם לשוחח אודות עדותו של באבו, אך תוכן השיחה מדבר בעד עצמו.

4. אירוע אחד או מספר אירועים

הצדדים נחלקו בשאלה האם מדובר בשני אירועים -אירוע הדקירות מול ההדחה בעדות- בהתאם לסעיף 40 לחוק, או שמא מדובר באירוע אחד מתמשך. שני הצדדים נאחזים בע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (פורסם: 29.10.2014). לשיטת התביעה, על פי חוות הדעת של כב' השופטת ברק-ארז מדובר בשני אירועים בעוד הסניגור מפנה לחוות הדעת של כב' השופט פוגלמן וממנה הוא גוזר כי מדובר באירוע אחד מתמשך.

אינני סבור שיש מקום להכריע בסוגיה זו לפי שאין לה כל נפקות מעשית. בנדון זה אני מפנה לטיעוני התובעת לעונש בגדרם היא עתרה שלא לקבוע עונש נפרד לעבירת ההדחה בעדות. העתירה עולה בקנה אחד עם הנסיבות ועם מדיניות הענישה הנוהגת המתחילה ממאסר על תנאי.

5. הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה

הערך המוגן בו פגע הנאשם במעשהו הוא הערך של קדושת חיי אדם, ערך עליון, הנחשב מקודש יותר מכל ערך מוגן אחר ומבחינת חשיבותו נמצא בראש סולם הערכים המוגנים של החברה האנושית:

"לקדושת חיי האדם מטבעה, שמור מקום בשורה הראשונה של ערכי כל חברה אנושית, וישראל בכלל זה; שאם אין חיים, חברה מניין, קיפוד חיי אדם מחייב מאסר לשנים ארוכות". (ע"פ 7637/05, שלמה וסף נ' מדינת ישראל [5.7.07]).



על הערך העליון של קדושת החיים עמד בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין. ההגנה על ערך זה מחייבת ענישה מחמירה אשר תבטא את האינטרס הציבורי בהגנה על חיי אדם, ואת הצורך בהרתעה, גמול ומניעה.

בע"פ 4419/95, שחר חדד נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2), 752 נקבע:

"קדושת החיים, היא שהניעה את המחוקק לקבוע עונש מאסר עולם לצידה של עבירת הרצח, והיא העומדת בבסיס קביעת עונש של עשרים שנים מאסר- שהיא התקופה הקצובה בחוק למאסר עולם שאינו עונש חובה- לצידה של עבירת ההריגה. השמירה על קדושת החיים - לרבות קביעתה של קדושה זו בהכרת הכול - היא העומדת בראש תכליות הענישה במקום שמדובר בנטילת חיי אדם, ועל בית המשפט לשוות זאת לנגד עיניו בגזרו את הדין בעבירות רצח והריגה. לא בכדי הוצב הדיבור "לא תרצח" בראש הדיברות המבטאים את הכללים הבסיסיים של חיים בחברה מתוקנת, שאין לך מעשה נורא הימנו".

6. מדיניות הענישה הנוהגת

בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירת הריגה, מלמדת על מנעד רחב של ענישה הנגזרת מנסיבותיו של כל תיק וכל מקרה, כפי שהדבר עולה גם מהפסיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים לתמיכה בטיעוניהם.

יש להפנות לע"פ 4749/17 גניש נ' מדינת ישראל (30.8.17) בפסקה 32 לפסק הדין, ובהקשר זה נפסק כי: **"... לא בכדי העונש בגין עבירת ההריגה נע בין עשרים שנות מאסר לבין העדר קביעת עונש מינימום על ידי המחוקק. עבירת ההריגה מתחילה ברמת מוות ברשלנות פלוס, ומסתיימת בעבירת רצח מינוס. חשוב להתמקד בנסיבות"** (ע"פ 3490/13 אברהמים נ' מדינת ישראל (19.8.2015)).

מכלל הפסיקה שהוגשה לי וגז"ד נוספים, ראיתי להתייחס לאלה:

ע"פ 3585/13 מדינת ישראל נ' הררי - במסגרת עימות הכה המנוח את המשיב והשניים התקוטטו עד שהמשיב דקר את המנוח בבטנו דקירה אחת, באמצעות סכין שהגיעה לידי במהלך הקטטה.

המנוח נפטר בחלוף מספר שבועות בבית החולים עקב הדקירה ועקב זיהום. בהתחשב בכך שהמשיב הגיע למקום על מנת להרגיע את הרוחות, דקר את המנוח דקירה אחת, המוות נגרם כשלושה שבועות לאחר האירוע, בין היתר כתוצאה מזיהום שהתפתח בבית החולים, המעשה בוצע ללא תכנון מוקדם והמשיב לא נשא על גופו את הסכין מלכתחילה, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין **4 ל-9 שנות מאסר**.



בית משפט קמא הטיל על המשיב עונש מאסר של 48 חודשים, בהתחשב בנסיבות המקרה המיוחדות ובכך שהמשיב צעיר ללא עבר, נכה מילדות, נישא לאחרונה ואשתו בהריון. על-אף קיומם של טעמים כבדי משקל שבכוחם למתן את חומרת העונש, מצא בית המשפט העליון כי העונש שהוטל על ידי בית המשפט סוטה מהענישה הראויה, בשל הפגיעה בקדושת החיים ונפיצותה של תופעת "תת תרבות הסכין". נקבע, כי **"אף אם היה זה המנוח שתקף את המשיב ויזם את האלימות בין השניים, אין להשלים עם בחירתו של המשיב לפתור את העימות שהתפתח ביניהם באמצעות שימוש בלהב הסכין. ברגע מר ונמהר גדע המשיב את חייו של אדם צעיר וחרב עולמה של משפחת המנוח, אשר איבדה את היקר לה מכל. הפגיעה בקדושת החיים - אחד הערכים המוגנים ביותר בחברתנו, אם לא המוגן שבהם - מחייבת ענישה הולמת"**. בנסיבות אלה העמיד בית המשפט העליון את עונשו של המשיב, חייל בן 21 ללא עבר פלילי, על **56 חודשי מאסר**, וזאת בהתחשב בכלל שערכאת הערעור אינה ממצה את הדין. בנוסף נפסק פיצוי בסך 70,000 ₪.

ע"פ 405/16 **אבו עראר נ' מדינת ישראל** (10.5.17): בית המשפט העליון הקל בעונשו של המערער שהודה, והעמיד את העונש על **11 שנות מאסר**, בגין עבירת הריגה. המערער ואחיו עבדו עם המנוח באתר בניה. המנוח הגיע לצריף בו נהג לישון, כשהמערער שהה שם, לאחר ששתה משקה אלכוהולי. המנוח דרש מהמערער לצאת מהצריף והניח את ידו על כתפו של המערער. בין המערער ולמנוח התפתח דין ודברים. בשלב מסוים, הוציא המנוח מיכל גז מדמיע והחל לרסס את פניו של המערער. השניים התגוששו, ובעוד המנוח מתיז גז על פניו של המערער, נטל המערער סכין מטבח שהייתה בצריף, ודקר את המנוח תשע דקירות בפלג גופו העליון, בין היתר בחזהו, גבו וצווארו. המנוח הובהל לבית חולים, שם נפטר. נימוקי בית המשפט העליון להקלה בעונש: נסיבות המקרה המיוחדות בהן המנוח ריסס גז מדמיע לעבר עיני המערער וגרם לו לטשטוש ראייה. כמו כן, המערער לא הצטייד בסכין מראש, היעדר עבר פלילי וגיל צעיר. לא נפסק פיצוי.

ע"פ 6095/10 **חאג' יחיא נ' מדינת ישראל** (18.7.12): בית המשפט העליון הקל בעונשו של המערער שהודה בעבירת הריגה וגרימת חבלה חמורה בנשק קר, והעמידו על 10 שנות מאסר. שלושה אנשים איימו על המערער שיסגור דוכן למכירת מזון. אחד מהם סטר למערער, ולאחר שהשלושה נכנסו לביתו, הם תקפו את אמו ואחיו, מה שהוביל לקטטה מרובת משתתפים. כשפנו השלושה לעזוב, **רדף אחריהם המערער** ודקר את אחד מהם שתי דקירות בגבו ואת האחר דקירה אחת בבית החזה שהובילה למותו. בית המשפט ציין שהמערער מצא את עצמו, ללא התגרות מצדו, לכוד באירוע אלים שבו הותקפו הוא ובני משפחתו.

בית המשפט העליון ציין כי מתחם הענישה הראוי לשילוב העבירות בהן הורשע הנאשם נע בין **6 ל-10 שנות מאסר**.

ת"פ (מחוזי חיפה) 54435-09-16 **מדינת ישראל נ' תייר** (16.7.2017), הורשע הנאשם בעבירה של הריגה לאחר שבמסגרת הסדר טיעון הוא הודה כי לאחר עימות שהחל במסעדה הוא נמלט מחבורת שרדפה אחריו, ומשהחבורה השיגה אותו ואחד מהרודפים הניף קרש לעברו, הניף הנאשם סכין לעבר אותו אדם ופגע בצווארו של אדם אחר שעמד בסמוך, ובכך גרם למותו. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה של 18-60 ח' וגזר על הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל, זאת על רקע עברו הלא מכביד, נסיבותיו האישיות הקשות, נטילת האחריות מצדו, והעובדה שלא הוכח כי הנאשם הגיע לזירת האירוע כשהוא מצויד בסכין.



ע"פ 3092/20 **נור נאצר נ' מדינת ישראל ופלונית** (19.11.20): המערער נדון בבית המשפט המחוזי ל78 ח' מאסר בפועל בגין הרשעתו בעבירות הריגה ופציעה בנסיבות מחמירות. קטטה רבת משתתפים במהלכה עשה המערער שימוש בסכין שהייתה ברשותו, דקר מתלונן אחד במותנו ודקר אחר ברכו, דקירה שהולכה למותו. נקבע מתחם ענישה 6-13 שנות מאסר.

הערעור נדחה.

מתחם הענישה

על יסוד כל אלה אני קובע כי מתחם הענישה הכולל יהיה 4-8 שנות מאסר.

7. נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

הנאשם בן 39, ללא עבר פלילי, שוהה בישראל 8 שנים, מתוכן ובתנאי מעצר כ 3 שנים.

במהלך תקיפתו ע"י הזרים, נחבל הנאשם בלסתו וכעולה מהתעודה הרפואית הוא נותר עם בלט גרמי ו"פתיחת פה עם סטייה חדה לשמאל". יצוין כי נוכחתי בזאת במעמד הטיעונים לעונש עת ראיתי לראשונה את פניו של הנאשם לאחר ביטול החובה לעטיית מסכה. הדפורמציה החיצונית בצד השמאלי של הלסת ניכרת ובולטת לעין.

כמו כן, לנאשם יש סכרת המאוזנת חלקית חרף הזרקת אינסולין 3 פעמים ביום.

הנאשם שהינו כאמור אזרח זר, אינו דובר את שפת המדינה, מנותק לחלוטין מסביבתו הטבעית ומיכולתו לתקשר עם הסובבים אותו בכלל. לכך יש להוסיף כי איש אינו מבקר את הנאשם במקום כלאו. אחותו העובדת בארץ אינה מחזיקה באשרה אשר תאפשר לה ביקור אצל אחיה. על משקלו של נתון זה בקביעת העונש ראה ע"פ 4329/03 **צ'ונג צ'או נ', מדינת ישראל** (24.12.03).

ברי כי אין דין תקופת המעצר אותה מרצה הנאשם עד כה, כדין תקופת מעצר דומה של אזרח ישראלי המצוי במדינתו, דובר את שפת המקום וזוכה לביקורי משפחה.

את תקופת המעצר אותה מרצה הנאשם עד כה, כשלוש שנים, ואת תקופת המאסר אשר תיגזר עליו, יש לאמוד בשיעור משמעותי בהרבה מהמספר הנומינלי.

יש אפוא במכלול הנסיבות להעמיד עונשו של הנאשם בחלק התחתון של המתחם, מבלי להקל ראש חלילה במעשים ובתוצאותיהם הקשות.

אשר לפיצוי וקנס- מצבו הכלכלי של הנאשם דחוק ביותר והוא ללא מקורות תמיכה כלשהם פרט לשכר זעום של 180



לחודש בגין עבודתו במסגרת שב"ס. הנה כי כן אין מקום וטעם להורות על תשלום פיצוי או קנס כאשר ברור שהנאשם לא יוכל לעמוד באלה. למשפחת המנוח ולפיטר עומדים סעדים מתאימים במסגרת פקודת הנזיקין.

8. סיכום

לאור האמור לעיל, ובהתחשב במכלול הנסיבות, אני דן את הנאשם בגין כל העבירות כמפורט להלן:

א. מאסר בפועל למשך 5 שנים, החל מיום מעצרו 8.6.19.

ב. מאסר על תנאי של שישה חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

גזר הדין תורגם במעמד הקראתו לשפה ההינדית.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י' אייר תשפ"ב, 11 מאי 2022, במעמד הצדדים.